

NOTA DE FUNDAMENTARE

la proiectul hotărârii Guvernului privind acordul transmiterii unui teren din proprietatea publică a unităților administrativ-teritoriale Cotul Morii în proprietatea statului

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ

Proiectul hotărârii Guvernului privind acordul transmiterii unui teren din proprietatea publică a unităților administrativ-teritoriale Cotul Morii în proprietatea statului este elaborat de către Ministerul Afacerilor Interne.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ

2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ

Proiectul hotărârii Guvernului a fost elaborat în temeiul art. 5 lit. j) și art. 16 alin. (4) din Codul funciar nr. 22/2024 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2024, nr. 93-95, art. 137).

2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative

Elaborarea proiectului actului normativ are ca scop dezvoltarea și modernizarea sistemului de control al frontierei de stat, prin aplicarea sistemelor fixe de observare, evitarea riscurilor actuale de activitate ilegală la frontiera de stat.

În prezent, supravegherea frontierei de stat se bazează în mare parte pe patrulare fizică, ceea ce limitează capacitatea de monitorizare permanentă și crește riscul de a nu detecta activități ilegale, în special în condiții de teren dificil sau vreme nefavorabilă.

Lipsa unui sistem fix de observare (supraveghere video a frontierei de stat), performant și integrat vulnerabilizează securitatea frontierei de stat.

Aprobarea și ulterioara implementare a proiectului urmărește asigurarea securității naționale, combaterea criminalității transfrontaliere și gestionarea eficientă a frontierei de stat conform standardelor europene, precum și realizarea obiectivelor stabilite în documentele de politici publice:

1) Strategia de dezvoltare a domeniului afacerilor interne pentru anii 2022-2030, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 658/2022 (obiectivul general nr. 11 „*Frontieră de stat sigură, securizată și funcțională*”);

2) Planul național de dezvoltare pentru anii 2025-2027, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 361/2024 (acțiunea nr. 254, care prevede *Eficientizarea activităților de coordonare și efectuare a supravegherii frontierei de stat, inclusiv în contextul Sistemului european de supraveghere a frontierelor (EUROSUR)*);

3) Planul național de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pe anii 2025-2029, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 306/2025 (Cluster 1, Anexa B, Capitolul 5, acțiunea nr. 185 care stabilește „*Implementarea noului concept de supraveghere a frontierelor pentru a eficientiza coordonarea și desfășurarea activităților de supraveghere a frontierelor de stat*”).

Simulările și recunoașterile efectuate în teren confirmă că, relocarea sistemului fix de observare într-o altă poziție nu se justifică din punct de vedere operativ, întrucât amplasarea acestuia se execută în funcție de necesitatea asigurării acoperirii integrale a sectorului de frontieră. Dispozitivul se instalează pe cote dominante sau în puncte tactice, care permit supravegherea eficientă a zonei de responsabilitate.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Prin proiect, se acceptă ca terenul cu numărul cadastral 5327215.805, cu suprafața de 0,0491 ha, amplasat în comuna Cotul Morii, raionul Hâncești, să fie transmis, cu titlu gratuit, din proprietatea publică a unităților administrativ-teritoriale Cotul Morii în proprietatea statului, administrarea Agenției Proprietății Publice (gestiunea Inspectoratului General pentru Poliției de Frontieră).

Terenul vizat urmează să fie gestionat în scopuri specifice activității Inspectoratului General pentru Poliției de Frontieră al Ministerului Afacerilor Interne, în conformitate cu obiectivele stabilite în documentele de politici menționate *supra*, implicit pentru amplasarea sistemului fix de observare (supraveghere video) a frontierei de stat.

Proiectul vizează consolidarea capacităților instituționale ale statului în vederea eficientizării activităților de coordonare și supraveghere a frontierei de stat, inclusiv în contextul implementării Sistemului european de supraveghere a frontierelor.

Amplasarea sistemului fix de observare pe terenul propus în cadrul proiectului va permite realizarea monitorizării video continue și eficiente a sectoarelor frontierei de stat, în special pe direcțiile cu risc sporit. Totodată, aceasta va facilita detectarea și identificarea timpurie a persoanelor, mijloacelor de transport sau a altor situații care pot constitui potențiale amenințări la adresa securității statului.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

A fost analizată opțiunea privind transmiterea terenului cu schimbarea categoriei de destinație a acestuia, din categoria terenului cu destinație agricolă în categoria terenurilor cu destinație specială, însă această opțiune nu este viabilă.

Astfel, art. 59 alin. (9) din Codul funciar nr. 22/2024 stabilește că, schimbarea destinației terenurilor cu destinație agricolă și a terenurilor destinate fondului forestier se face numai după compensarea pierderilor cauzate de excluderea acestora din circuitul agricol sau din fondul forestier.

Consecvent, art. 12 din Legea nr. 1308/1997 privind prețul normativ și modul de vânzare-cumpărare a pământului, stabilește că, compensarea pierderilor cauzate de excluderea terenurilor din categoriile de terenuri cu destinație agricolă și ale fondului silvic se efectuează în toate cazurile de către persoanele fizice și persoanele juridice interesate, indiferent de scopul excluderii terenurilor și tipul de proprietate asupra lor.

În ordinea de idei, reieșind din mărimile Tarifelor pentru calcularea prețului normativ al pământului (pentru o unitate grad-hectar) în lei, stabilite în anexa la Legea nr. 1308/1997, schimbarea destinației terenului cu destinație agricolă presupune un impact financiar major asupra bugetului autorității publice locale Cotul Morii.

Prin urmare, opțiunea aleasă prin prezentul proiect de hotărâre de Guvern este una viabilă, pentru că reprezintă prima etapă de realizare a obiectivului propus.

Totodată, urmare aprobării proiectului actului normativ, Ministerul Afacerilor Interne, în comun cu Inspectoratul General al Poliției de Frontieră, urmează să întreprindă următoarele acțiuni în acest sens:

1) acumularea mai multor terenuri pentru schimbarea categoriei de destinație a acestora la pachet, din categoria terenurilor cu destinație agricolă în categoria terenurilor cu destinație specială;

2) în scopul diminuării impactului financiar asupra bugetului de stat, elaborarea proiectului de lege care urmează să prevadă anumite derogări de la normele menționate (*cu titlu informativ, acte normative similare privind scutirea de compensarea pierderilor cauzate de excluderea terenurilor din circuitul agricol au fost anterior aprobate de Parlament, spre exemplu: Legea nr. 51/2005, Legea nr. 260/2004*).

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Aprobarea proiectului de act normativ va contribui la detectarea și identificarea timpurie a persoanelor, mijloacelor de transport sau altor evenimente care pot constitui amenințări la adresa securității statului.

Implementarea acestuia va contribui la sporirea nivelului de securitate națională și va asigura desfășurarea eficientă a activităților specifice la frontiera de stat.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Reieșind din scopul proiectului actului normativ, aprobarea acestuia nu va implica cheltuieli financiare suplimentare din contul bugetului de stat.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Nu este aplicabil.

4.4. Impactul social

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen

Nu este aplicabil.

4.5. Impactul asupra mediului

Nu este aplicabil.

4.6. Alte impacturi și informații relevante

Instalarea sistemului fix de observare a frontierei de stat va spori substanțial capacitățile operaționale ale Poliției de Frontieră, facilitând detectarea rapidă a trecerilor ilegale și oferind sprijin pentru intervenții în timp real, astfel încât autoritățile competente să poată reacționa mai eficient.

Totodată, capacitatea de monitorizare va fi extinsă pe segmente întinse ale frontierei, inclusiv în zone greu accesibile, având un efect de descurajare asupra migrației clandestine și a rețelelor de trafic ilegal.

5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE

5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională
Nu este aplicabil.
5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE
Nu este aplicabil.
6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ
<p>În conformitate cu prevederile Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative și Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, proiectul hotărârii Guvernului a fost plasat spre consultări publice pe platforma guvernamentală www.particip.gov.md și pe pagina web-oficială a Ministerului Afacerilor Interne www.mai.gov.md, în directoriul „Transparența”, compartimentul „Consultări publice”, secțiunea „Anunțuri privind consultările publice” și poate fi accesat la următorul link: https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/16172.</p> <p>Proiectul a fost avizat de către Agenția Proprietăți Publice, Agenția Geodezie, Cartografiere și Cadastru, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale și Ministerul Finanțelor.</p>
7. Concluziile expertizelor
<p>Proiectul a fost supus expertizei anticorupție (nr. EHG26/11410 din 29.04.2026) și expertizei juridice (nr. 04/2-4754 din 29.04.2026) potrivit prevederilor Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative.</p> <p>Totodată, proiectul nu conține prevederi de reglementare a activității de întreprinzător în sensul Legii nr. 235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător. Respectiv, nu este necesară examinarea acestuia de către Grupul de lucru pentru reglementarea activității de întreprinzător.</p> <p>De asemenea, proiectul nu cade sub incidența altor expertize necesare de a fi efectuate în condițiile Legii nr. 100/2017.</p>
8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent
Proiectul elaborat se încadrează în cadrul normativ, iar adoptarea proiectului nu impune modificarea sau abrogarea unor acte normative.
9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ
Urmare aprobării proiectului actului normativ, Consiliul comunal Cotul Morii va adopta decizia de transmitere, cu titlu gratuit, în proprietatea statului administrarea Agenției Proprietății Publice (gestiunea Inspectoratului General al Poliției de Frontieră), a terenului cu numărul cadastral 5327215.805, amplasat în comuna Cotul Morii, raionul Hâncești.

Secretar de stat

Alexandru BEJAN